

Drammens Sportsfiskere

Vannmiljøutvalget

Årsberetning 2019

Følgende styre ble valgt i 2018:

Petter Øijord (leder)

Hans Støvern (varaleder)

John Tollefsen (sekretær)

Borgar Pedersen (kasserer)

Øvrige medlemmer:

Øivind Juul Nilsen

Sari Cunningham

Holmen

Høringssvar om utvidelse av Holmen og om dumping av snø i fjorden.

Even Moland fra Havforskningsinstituttet Flødevigen holdt et foredrag på Sølfast om kysttorsk den 31. oktober. VMU har bedt ham om å hjelpe oss med å skrive en kronikk om påvirkningen av ytterligere fyllinger på Holmen på kysttorsken i Drammensfjorden og Drammenselva. Etter at vi er ferdig, vil vi be Drammens Tidende om å publisere kronikken, forhåpentligvis i løpet av februar 2020.

Damtjern ved Lierskogen

Vi har i møter med representanter for Lier kommune påpekt den pågående forurensningen av Damtjern. Selv om det er gjort enkelte rensetiltak i Leirdalen og ved Franzefoss ved Gjellebekk, er vi på langt nær fornøyd med rensetiltakene. Det mangler en fullstendig oversikt over forurensningskildene, og det mangler kvalitetssikring av rense- og restaureringstiltak. Vi har anbefalt kommunen å gå dypere inn i problemene rundt forurensning fra veiene, og å sørge for tilstrekkelige tiltak mot dette. En lang liste med andre forurensningskilder og problemområder har vi tidligere skriftlig informert om.

Når isen begynte å smelte ved demningen på våren, observerte vi en tett sky av partikler som løsnet fra isen og drev med vannstrømmen ut av vannet. Dette betyr at store mengder partikler er blitt fylt opp i vannet i løpet av vinteren eller våren. Vannmassene ser ut til å ha vært fullstendig oppfylt med slam/finstoffer i lengre tid. Vi har en mistanke om at dette slammet i stor grad stammer fra avrenning fra veiene i området.

Vannmiljøutvalget går ut i fra at et mildere og våtere klima (klimaendringene) bidrar til å øke forurensningene til Damtjern i form av økt avrenning til vannet og høyere temperaturer.

Som vi i tidligere år har påpekt, har vi også i år minnet de ansvarlige om at en rekke fremmede svartelistede fiskearter i Damtjern er et alvorlig miljøproblem. Disse fiskeartene (gjedde, karuss, brasme, suter, sørv, mort og muligens karpe) bidrar til å øke forurensningssituasjonen og ødelegge økologien i vannet, samt at det kan føre til spredning av uønskede fiskearter til andre vann og vassdrag.

Vi etterlyser en grundig undersøkelse av den økologiske tilstanden i vannet, samt nødvendige andre undersøkelser og langsiktige tiltak for å få vannet tilbake til en normal og god økologisk tilstand, hvor kun abbor, ørret og kreps er naturlig til stede.

Isen ved utløpet av Damtjern slipper fra seg store mengder slam – 5.4.2019

Foto: Borgar Pedersen

Gullaug i Lier

Saken er stilt i bero i påvente av videre planarbeid.

Bekkerrestaurering av utløpsbekk til Goliaten

Se beskrivelse i årsberetningen for Fiskestell.

Klopptjern

Restaurering av demningen ble fullført i løpet av 2018. Vårt forslag om å bruke denne sjeldne anledningen til å gjenopprette fiskens gytemuligheter, ble avvist. Uten miljøfaglig begrunnelse. I tillegg ble en gammel miljøskadelig fylling over en del av vannet, passivt erstattet av en ny fylling med uheldig plasserte rør.

VMU er ikke fornøyd med denne fyllingen og vi fortsetter arbeidet med å erstatte den med en bru. Heller ingen av de andre vannmiljøtiltakene ble utført i samsvar med de råd DS ville gitt om kommunen hadde hatt vilje til å opplyse hva de planla og inngå i en dialog. Nå er resultatet at flere viktige inngrep i Klopptjern og Klopptjernsbekken må gjøres om igjen,

fjernes, eller erstattes med miljøvennlige alternativer. VMU vil invitere til befaringer som vil belyse hvilke tiltak som er uakseptable.

Svarttjern

Vannstanden er fortsatt et par meter under normal vannstand, men ingenting synes å bli gjort for å gjøre noe med lekkasjen. Hvis det allikevel blir gjort kommunale vurderinger, skjer det i så fall uten innsyn. I likhet med andre parter har vi konkrete spørsmål og forslag, men vi har hittil ikke funnet åpninger i de lukkede prosesser.

Hvalsdammen

Vi har bedt om å få svar fra Viva på hvorfor vannet ble tømt for fisk, men til tross for purringer har vi hittil kun fått en bekreftelse på at mailen er mottatt.

Flåren

I forbindelse med oppgradering av spiraltunnelen foreslo et konsulentselskap noen kunnskapsløse og ødeleggende tiltak med vannmiljøet i Flåren på Bragerneåsen. Selv om Flåren er særs viktig for åsens historie og har store vannmiljøverdier, var ikke myrvannets kvaliteter forsvarlig undersøkt. VMU ønsket derfor å bidra til en bedre beslutningsprosess. Vi kom heldigvis inn på et høringsmøte hvor vi representerte Friluftsrådet. Etter å ha påpekt mangel på kunnskaper og behovet for dialog, fikk vi et møte med prosjektledelsen. Møtet var positivt og vi har nå tid på oss til å komme med konkrete innspill. Det arbeides derfor med et skriftlig bidrag. Håpet er å få synliggjort både de økologiske og de kulturhistoriske premisser for fremtidig behandling av Flåren.

Lierstranda

Den 8. mars hadde Petter Øijord og Borgar Pedersen fra utvalget befarings på Blåbringeberstranda sammen med representanter for Eidos, PX Solutions (entreprenør), Lier Båtforening og landskapsarkitekt Trygve Sundt. Befaringen var en del av prosessen som Lier båtforening iverksatte siden de har søkt å ta området i bruk som ny båthavn fordi Gilhusbukta skal fylles igjen.

Utvalget sendte et brev til Lier kommune ved virksomhetsleder Torgeir Bjerknes den 14. mars med vår konklusjon og kommentarer til planene om ny båthavn. Samme dag sendte vi et notat til Fylkesmannen ved seksjonssjef Karsten Butensjøen med kommentarer angående relokalisering av båthavn til Blåbringeberstranda og utbyggingsplanene til Fjordbyen/Lierstranda med tanke på ivaretagelse av naturmiljøet både over og under vann i strandsonen. Vi har ikke fått svar på våre henvendelser.

Området med vegetasjon langs Bringterminalen ble i 2018 av Eidos Eiendomsutvikling AS omgjort til parkeringsplass for lastebiler. Området Blåbringeberstranda ble i april 2019 utbygd til småbåthavn. Dermed er det aller meste av kantvegetasjonen fjernet langs strandsonen på dette området som ble anlagt som et forsøksområde for kantsonevegetasjon og strandutforming – med store offentlige tilskudd for en del år siden.

Daglig leder Torgeir Finnerud i Eidos har lovet at det skal bli et nytt vegetasjonsbelte på minst 30 meter langs strandsonen på den «nye Lierstranda» - Fjordbyen. Vi er imidlertid svært interessert i hvordan det nye vegetasjonsbeltet blir og hva det vil inneholde.

Vannmiljøutvalget har siden 2010 lagt fram skisser med forslag til strandsoneutforming for Fjordbyområdet på Lierstranda for representanter for Lier kommune, entreprenører, konsulenter og Eidos. Vi har lenge foreslått at det anlegges en rekke øyer og kanaler i området som skal gi plass til stedegen vegetasjon og dyreliv. Vi er derfor glade for at Eidos og de andre involverte nå har fulgt opp våre konkrete forslag og utviklet dette videre.

Utvalget fikk i oppdrag av entreprenørselskapet PX Solutions (som arbeider for Eidos) å finne de beste ekspertene i Norge på strandsonerestaurering over og under vann. Etter flere runder via kontakter i fagmiljøene, fant vi frem til Eli Rinde i NIVA og Elin T Sørensen ved NMBU. Borgar Pedersen var derfor inne hos NIVA i Oslo den 8. november med en PowerPoint-presentasjon og orienterte om Drammensfjorden, utbyggingsplanene for Lierstranda Fjordby og den pågående utfyllingen av Gilhusbukta. Det finnes også andre eksperter/ konsulenter som vil bli innkalt som rådgivere innen strandsoneutforming og restaureringsøkologi osv. i tillegg til representanter fra Vannmiljøutvalget.

Gilhusbukta har i løpet av året blitt fylt opp med store mengder fyllmasser av kalkstein fra Langøya. Etter at bunnen av bukta ble rensert for gamle synder i form av kreosot (PAH), ble først et lag med finere steinmasser lagt over bunnen. For å redusere tiden for komprimering av fyllmassene ble det gjennomført «vertikaldrenering». Det vil si, det ble satt ned drenerende strømpes i grunnen i et nettverk over hele bukta før oppfylling av steinmasser kunne begynne. Et «skjørt» som dekker det meste av innseilingen til bukta, hindrer utlekking av finstoffer til fjorden. En stor leker hentet massene, som skal være frie for tennrør (lunte) av plast. Og en rekke store anleggsmaskiner har vært i sving, slik at store deler av bukta allerede er fylt opp med masser. Det var anleggsstopp i en periode i sommer.

Vi ser frem til et fortsatt godt samarbeid med Eidos Eiendomsutvikling AS, entreprenørselskapet PX Solutions AS og Lier kommune angående utvikling og utbygging på Lierstranda – som vi mener kan bli Norges største naturrestaureringsprosjekt.

Utfylling av Gilhusbukta Foto: Borgar Pedersen

Lierstranda oversiktsbilde og Blåbringebærstranda Foto: Borgar Pedersen

Nye Lierstranda med øyer ved Borgar Pedersen

Nye Lierstranda med øyer, Link arkitektur

Lier kommune – Vannforskriften og Ren Drammensfjord-prosjektet

Utvalget ble innkalt av Lier kommune til et formøte 27. mai sammen med flere andre lokale interessegrupper. Møtet var i forbindelse med planlegging av Vannforskriftarbeidet og arbeidet med opprydding av miljøgifter i og ved Drammensfjorden.

Vi fikk opplyst at kommunen skal ansette en ny miljørådgiver som skal arbeide 50% med Vannforskriften og 50% med videreføring av Ren Drammensfjord-prosjektet som gikk i regi av Fylkesmannen fram til 2015.

På formøte ga vi innspill til temaer som skulle tas opp på et åpent høringsmøte «Sammen for vannet» på Haugestad i Lier den 12. juni. Borgar Pedersen holdt et lysbildeforedrag på Haugestad hvor han orienterte om de viktigste sakene Drammens Sportsfiskere er opptatt av når det gjelder vann og vassdrag i Finnemarka og Lierdalen, og når det gjelder Drammensfjorden.

Kjøsterudbekken

Drammen kommune har satt av 1 million kr. til rewilding og 400.000 kr er satt til restaurering av Kjøsterudbekken.

Drammen travbane skal erstattes med et boligområde og VMU jobber aktivt for å bidra til at Kjøsterudbekken kommer opp i dagen i forbindelse med utbyggingen.

Utvalget har vært i dialog med Drammen kommunes representanter for naturforvaltning. Vi har hatt en egen befaring den 1. oktober og en sammen med kommunens representanter den 3. oktober.

Det viktigste er å få løst problemene i forhold til at nye steinmasser kan fylle opp bekken på kirkens område og videre nedover i tilfelle flomsituasjoner. Siden den restaurerte delen av bekken (på kirkens område) ble gjenfylt med steinmasser under flommene i 2012 og 2015, ser vi hvor viktig det er å sikre bekken mot fremtidige steinras ovenfra.

Vannmiljøutvalget foretok nivellering (oppmåling av høyder) av terrenget i området mellom kapellet og Kjøsterudbekken under sin befaring. Dette for å vurdere mulighetene for å gjenåpne den dammen ved kapellet som feilaktig ble gjenfylt i 2008. Ved en gjenåpning vil denne dammen virke som en fangdam for stein, grus og slam, kombinert med et gyte- og oppvekststed for sjøørret.

Vi ble enige med kommunens representanter om å gå inn for å grave ut en eller flere store fangdammer i løsmassene av stein i et området i skogen ovenfor kirkens område – mellom trebroene.

Vi fikk i oppdrag å finne en godt kvalifisert konsulent til planleggingen, og mulige lokale entreprenører til å utføre arbeidene for kommunen. Dette er gjort, og vi regner med at arbeidene med fangdammene vil starte i 2020.

I samråd med kommunens representanter ble vi enige om at vi skal se på mulighetene for å få gjenåpnet den gjenfylte dammen bak kapellet. En opprydding av steinmassene i bekken etter flommene i 2012 og 2015 prioriteres etter at de nye fangdammene er på plass.

Foto: Borgar Pedersen

Drammensfjorden og Drammenselva

Vi har begynt å planlegge et kart over Drammensfjorden med historikk, kvartærgeologi, fiskearter, strømmer, dybde, m.m. Dette arbeidet fortsetter i 2020.

Vi har søkt om økonomisk støtte fra NJFF og Fylkesmannen i Viken for å kjøpe en undervannsdrone fra blueye <https://www.blueyerobotics.com/> for å foreta biologiske undersøkelser av fjorden og elva.

Vi fikk 15.000 kr fra Drammens friluftsråd som delfinansiering til innkjøp av undervannsdrone.

Styremøter

Vi har hatt 9 styremøter.

Eksterne møter

Møte med Eli Rinde i NIVA og Elin T Sørensen ved NMBU den 8. november angående utfylling av Gilhusbukta.

Foredrag

Borgar Pedersen holdt et foredrag om bekkerestaurering generelt og restaurering av utløpsbekken til Goliaten spesielt den 15. august for DNT Drammen.

Borgar Pedersen holdt et lysbildeforedrag på Haugestad den 12. juni.

Kurs og seminarer med deltakelse fra Vannmiljøutvalget

21.januar: «Miljørisiko knyttet til snøhåndtering». Norsk vannforening/Tekna, Oslo. Borgar Pedersen.

13. mars: Hvordan står det til med kystvannet vårt? Norsk vannforening/Tekna, Oslo, John Tollefsen

17+18. juni: «Urban water challenges – Bærekraftige urbane hydrologiske systemer» - Miljødirektoratet, internasjonalt seminar EU, befaring av den restaurerte Hovinbekken samt renseanlegget til Nedre Romerike Avløpsselskap IKS (NRA) ved Lillestrøm. Borgar Pedersen.

19. juni: «Biologisk mangfold» - Ingeniørenes hus Oslo. John Tollefsen og Borgar Pedersen.

Se foredragene her: <https://vannforeningen.no/foredrag/>

November 1: Vannområdeseminar i Sandvika. John Tollefsen

Korrespondanse

Anmodning til formannskapet i Drammen kommune om at vår høring datert 19. juli blir tatt opp til vurdering før et blir tatt an avgjørelse om videre utfylling, sendt 26. august.
Brev til Jens Petter Nielsen om hva vi ønsker å få svar på om Drammensfjorden, sendt i november.

Høringssvar

Utfylling Holmen øst, sendt 19. juli

Detaljregulering for nytt sykehus, sendt 20. februar.

Detaljregulering for nytt sykehus, sendt 2. mai.

Invitasjon fra Lier kommune om møte den 12. mars om Drammen helsepark, sendt til Sølfast, ikke mottatt i tide. I tillegg ble brev om reguleringsplan ikke mottatt i tide.

Etablering av vedlikehold av kunstig sandstrand ved Gyldenløves plass i Drammenselva, sendt 21. mars.

Dumping av snø fra Holmen, sendt 26. august.

Pressemeldinger

Ingen aktivitet.

Presseoppslag

Ingen.

Avtale med Drammen kommune

Drammens Sportsfiskere – v/hovedstyret, fiskestell og vannmiljø har inngått en avtale med Drammen kommune om fiskeforvaltning og oppsyn i Drammen kommunes del av Finnemarka - Drammensmarka.

Tyrifjorden

Det er kostholdsråd for fisk i Tyrifjorden. Mer info finnes her:

<https://www.miljodirektoratet.no/aktuelt/nyheter/2019/mai-2019/hoye-nivaer-av-miljogifter-funnet-i-tyrifjorden--mattilsynet-advarer-mot-a-spise-visse-typer-fisk/>